

Cuntas Leithreasa 2020

Vóta 1

Teaghlachas an Uachtaráin

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 1, tá iallach orm gach bliain an cuntas leithreasa don Vóta a réiteach, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste le hiniúchadh.

De réir an cheanglais sin, tá an cuntas ceangailte leis seo réitithe agam maidir leis an méid a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2020 ar thuarastail agus chostais Oifig Ard-Rúnaí an Uachtaráin, maidir le costais áirithe de chuid Theaghlachas an Uachtaráin agus deontais áirithe.

Déantar an toradh caiteachais a chur i gcomparáid leis na suimeanna ceadaithe ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2020, an méid a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasá-i-gcabhair ar chaiteachas na bliana san áireamh.

Dlítear barrachas €658,000 a ghéilleadh don Stáchtiste.

Is cuid den chuntas é an Ráiteas faoi Pholasaithe agus Prionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 5.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus Prionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta i bhfeidhm in ullmhú an chuntais, mar a leag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe amach iad i gcioclán 22 de 2020, seachas iad a leanas:

Sócmhainní oidhreachta

Ní luacháiltear sócmhainní oidhreachta a bhaineann le Teaghlachas an Uachtaráin mar shócmhainní sna ráitis airgeadais seo. Tá san áireamh sna sócmhainní troscán agus saothair ealaíne. Tá tréithe neamh-inchoimhthithe agus sobhríste ag baint leo agus ní féidir a gcomhshamhail a sholáthar, agus mar sin de ní cuspóir fóna a bheadh ann na sócmhainní a chaipitliú sna ráitis seo.

Dímheas

Is é an polasaí maidir le dímheas ruda go muirearaítear dímheas bliana iomláine i mbliain a fhaighte/a choimisiúnaithe agus nach muirearaítear aon dímheas i mbliain a dhiúscartha. Déantar dímheas ar bhonn líne díri.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm as a chinntiú go ndéanann Oifig Theaghlachas an Uachtaráin córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus a fheidhmiú.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgas féin mar Ard-Rúnaí ar Roinn an Taoisigh. Ina theannta sin, ní féidir le haon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht a thabhairt go ndéantar sócmhainní a chumhdach, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus coinnítear an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú leanúnach.

Cuireann an Roinn Airgeadais feidhm íocaíochta agus cuntasáíochta ar fáil do Theaghlachas an Uachtaráin.

Seirbhísí comhroinnte

Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam maidir le ceangaltas an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir Theaghlachas an Uachtaráin agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte chun seirbhísí comhroinnte acmhainní daonna agus párolla a sholáthar.

Táim ag brath ar litir dearbhaithe ón Oifigeach Cuntasáíochta le haghaidh an Vóta do Sheirbhísí Comhroinnte go bhfeidhmítear na rialuithe cuí i soláthar seirbhísí comhroinnte do Theaghlachas an Uachtaráin.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil mar chuid di na heilimintí seo a leanas.

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Bunaíodh socrúithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht as bainistíocht airgeadais.
- Bunaíodh gnáthaimh fhoirmiúla le haghaidh teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus gníomhaíocht cheartaitheach chuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúcháireachta ann chun comhairle a thabhairt dom maidir le mo fhreagrachtaí as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a chomhlíonadh.
- Doiciméadaíodh nósanna imeachta le haghaidh na bpríomhphróiseas gnó go léir.
- Tá córais ann chun na sócmhainní a chosaint.
- Tá tábhacht ag baint le timpeallacht rialaithe inmheánaigh airgeadais na Roinne Airgeadais, mar is é an Roinn Airgeadais a chuireann feidhm íocaíochta agus cuntasáíochta ar fáil do Theaghlachas an Uachtaráin.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creatlach gnáthamh riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt na ndualgas agus córas tarmilgín agus cuntasachta agus, go háirithe, gurb ann dóibh seo a leanas

- córas buiséadaithe cuí le buiséad bliantúil a choinníonn an lucht ardbhainistíochta faoi athbhreithniú
- athbhreithnithe rialta ag an lucht ardbhainistíochta a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le tuartha
- córas bainistíochta riosca ag feidhmiú laistigh de Theaghlachas an Uachtaráin
- córais atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- treoirlínte rialaithe infheistíochta caipitil cuí agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadail.

Iniúchadh inmheánach agus Coiste Iniúcháireachta

Tagann Theaghlachas an Uachtaráin faoi shainchúram na feidhme iniúcháireachta inmheánaí a sholáthraíonn Roinn an Taoisigh, a bhfuil pearsanra oile cuí acu agus a oibríonn faoi chairt scríofa a cheadaigh mé. Cuirtear an obair iniúcháireachta inmheánaí san áireamh trí anailís a dhéanamh ar na rioscaí airgeadais a bhfuil Theaghlachas an Uachtaráin neamhchosanta orthu agus tá sé d'aidhm na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Tá an fheidhm iniúcháireachta inmheánaí agus a clár oibre faoi réir athbhreithnithe tréimhsiúla uaimse agus ón gCoiste Iniúcháireachta, a oibríonn faoi choimirce Roinn an Taoisigh.

Bhí ceithre chruinniú ag an gCoiste Iniúcháireachta i 2020, agus cuireadh i bhfeidhm i 2020 an clár oibre iniúcháireachta a comhaontaíodh i 2019.

Comhlíonadh soláthair

Cinntíonn Teaghlachas an Uachtaráin go gcuirtear béim chuí ar dhea-chleachtas i dtaobh cúrsaí soláthair, agus go bhfuil nósanna imeachta ann lena chinntiú go gcloítear leis na treoirlínte soláthair iomchuí. Níorbh ann d'aon chonradh dámhadh gan próiseas iomaíoch a sháraigh an tairseach tuairiscithe €25,000.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag Teaghlachas an Uachtaráin lena ndéantar sainaitheint ar phríomhrioscaí agus lena dtuairiscítear iad agus na gníomhartha bainistíochta atá á dhéanamh chun dul i ngleic leis na rioscaí sin agus, chomh fada agus is féidir, chun iad a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm lena n-aithnítear na príomhrioscaí do Theaghlachas an Uachtaráin agus rinneadh iad a aithint, a mheas agus a ghrádú de réir a dtábhachta. Déanann an Bord Bainistíochta athbhreithniú agus uasdátú ar an gclár go ráithiúil. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo le hacmhainní a phleanáil agus a dháileadh lena chinntiú go ndéantar bainistiú ar rioscaí go leibhéal inghlactha.

Déantar cur síos sa chlár riosca ar na rialuithe agus gníomhartha is gá leis na rioscaí a mhaolú agus ar an bhfreagracht as oibriú na rialuithe atá sannta do bhaill fhoirne áirithe.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla le monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus déantar easnaimh ar rialú a chur in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a chur i bhfeidhm agus don lucht bainistíochta agus don Bhord Bainistíochta, i gcás inarb ábhartha, ar bhealach tráthúil. Deimhním gur aithníodh príomhrioscaí agus na rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próiseas i bhfeidhm le monatóireacht a dhéanamh ar na príomhrialuithe agus aon easnaimh aitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ag Teaghlachas an Uachtaráin le monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a nósanna imeachta le haghaidh bainistíocht riosca agus rialaithe. In 2020, cuireadh obair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus an lucht ardbhainistíochta i dTeaghlachas an Uachtaráin atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh airgeadais a fhorbairt agus a chothabháil a choinneáil san áireamh le linn monatóireacht agus athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais i dTeaghlachas an Uachtaráin.

Paindéim Covid-19

De bharr thús phaindéim Covid-19 i dtús 2020, bhí athruithe ann ar an gcomhthéacs oibre agus an timpeallacht rialaithe, d'éirigh cianobair agus obair fhíorúil ina ngnáthchleachtas i dTeaghlachas an Uachtaráin. Mar thoradh air sin, tugadh isteach roinnt athruithe nósanna imeachta agus rialaithe. Faoi chreat riosca agus rialaithe Theaghlachas an Uachtaráin, rinne an lucht bainistíochta measúnú riosca iomlán ar thionchar Covid-19 ar an timpeallacht rialaithe. Deimhním gurb éifeachtach fós atá na rialuithe a cuireadh i bhfeidhm cheana féin agus na rialuithe sin a tugadh isteach de bharr phaindéim Covid-19.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor aithníodh laigí sa rialú inmheánach airgeadais bainteach le 2020 a bhí mar chúis, nó a d'fhéadfadh a bheith mar chúis, le cailleanas ábhartha.

Martin Fraser
Oifigeach Cuntasaíochta

31 Márta 2021

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 1 Teaghlachas an Uachtaráin

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 1 Teaghlachas an Uachtaráin don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2020 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáiltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 1 Teaghlachas an Uachtaráin don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2020, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*. Níl baint ná páirt agam le Teaghlachas an Uachtaráin agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

30 Aibreán 2021

Vóta 1 Teaghlachas an Uachtaráin

Cuntas Leithreasa 2020

	2020	2019
	Soláthar meastacháin	Toradh
	€000	€000
Caiteachas chláir		
A Teaghlachas an Uachtaráin	3,030	2,419
B Deolchaire an chéid	1,544	1,503
Ollchaiteachas	4,574	3,922
<i>Bain de</i>		
C Leithreasaí-i-gcabhair	74	81
Glanchaiteachas	4,500	3,841

Farasbarr

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh le hais na glansuime a feidhmíodh faoi dhliteanas I leith a ghéillte don Státchiste.

	2020	2019
	€	€
Farasbarr le géilleadh	658,321	857,977

Martin Fraser
Oifigeach Cuntasaíochta

31 Márta 2021

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoi Chostais Oibriúcháin 2020

	2020	2019
	€000	€000
Caiteachas clár	1,452	1,258
Pá	1,884	1,724
Neamhphá	586	673
Ollchaitheachas	3,922	3,655
<i>Bain de</i>		
Leithreasáí-i-gcabhair	81	78
Glanchaitheachas	3,841	3,577
Athruithe i sócmhainní caipitil		
Ceannacháin airgid thirim	(43)	
Dímheas	27	(16)
		3
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha		
Méadú ar fhabhruithe deiridh	(95)	(95)
		108
Caiteachas díreach	3,730	3,688
Caiteachas a iompraíodh in áit eile		
Glanchaitheachas seirbhísí comhghaolmhara (nóta 1.1)	4,016	4,780
Glanchostas clár	7,746	8,468

1.1 Glanchaitheachas seirbhísí comhghaolmhara

Tá méid an ghlanchaitheachais seirbhísí comhghaolmhara comhdhéanta de na méideanna measta seo leanas maidir le Vóta 1 a iompraíodh in áit eile.

	2020	2019
	€000	€000
Vóta 7 Oifig an Aire Airgeadais	22	13
Vóta 12 Aoisliúntais agus Liúntais Scoir	716	784
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	1,686	2,095
Vóta 18 Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	3	3
Vóta 20 Garda Síochána	195	200
Vóta 28 Gnóthaí Eachtracha agus Trádála	16	364
Vóta 36 Cosaint	432	422
Vóta 43 Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais	45	—
An Lárchiste (Luachanna saothair agus liúntais Uachtaráin agus pinsin Uachtaráin)	901	899
	4,016	4,780

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais ag 31 Nollaig 2020

	Nóta	2020 €000	2019 €000
Sócmhainní caipitil	2.1	51	35
Sócmhainní reatha			
Stoic	2.3	29	29
Réamhíocaíochtaí		21	21
Iarmhéideanna dochair eile		6	7
Ioncam fabhráithe		5	3
Glanmhaoiniú ón Státhchiste	2.5	82	109
Iomlán na sócmhainní reatha		144	169
Lúide dliteanais reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	30	58
Costais fhabhráithe		47	140
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.4	58	58
Iomlán na ndliteanas reatha		135	256
Glandliteanais reatha		9	(87)
Glansócmhainní		60	(52)
Léirithe ag:			
Cuntas maoinithe stáit	2.6	60	(52)

2.1 Sócmhainní caipitil

	Trealamh TF	Trealamh oifige	Iomlán
	€000	€000	€000
Ollsócmhainní			
Costas nó luacháil ag 1 Eanáir 2020	340	15	355
Breiseanna	43	—	43
Costas nó luacháil ag 31 Nollaig 2020	383	15	398
Dímheas carntha			
Iarmhéid tosaigh ag 1 Eanáir 2020	305	15	320
Dímheas don bhliain	27	—	27
Dímheas carnach ag 31 Nollaig 2020	332	15	347
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2020	51	—	51
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2019	35	—	35

2.2 Banc agus airgead tirim

ag 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Iarmhéideanna PMG agus airgead tirim	(30)	(58)

2.3 Stoic

ag 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Boinn an chéid	8	8
Tomhaltáin teicneolaíochta faisnéise agus stáiseanóireacht	21	21
	29	29

2.4 Iarmhéideanna dochair eile

ag 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Méideanna dlíte don Stát		
Cáin ioncaim	28	26
Árachas Sóisialach Pá-Choibhneasa	10	9
Ranníocaíochtaí aoisliúntas breise	—	6
Muirear Sóisialta Uilíoch	6	5
Ranníocaíocht pinsin	5	4
	49	50
Asbhaintí párolla á gcoinneáil ar fionraí	9	8
	58	58

2.5 Glanmhaoiniú ón Státhiste

ag 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Farasbarr le géilleadh	658	858
Deontas ón Státhiste nár tarraingíodh	(740)	(967)
Glanmhaoiniú ón Státhiste	(82)	(109)
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
larmhéideanna dochair: fionraí	6	7
	6	7
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(49)	(50)
Banc agus airgead tirim	(30)	(58)
larmhéideanna creidmheasa: fionraí	(9)	(8)
	(88)	(116)
	(82)	(109)

2.6 Cuntas maoinithe Stáit

	Nóta	2020	2019
		€000	€000
larmhéid ag 1 Eanáir		(52)	59
Eisíocaíochtaí as an Vóta			
Soláthar meastacháin	Cuntas	4,500	
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(658)	
Glanmhéid an Vóta		3,842	3,576
Caiteachas (airgead tirim) a iompraíodh in áit eile	1.1	4,016	4,780
Nithe eile (nach airgead iad)		—	1
Glanchaiteachas clár	1	(7,746)	(8,468)
larmhéid ag 31 Nollaig		60	(52)

2.7 Gealltanais

ag 31 Nollaig	2020	2019
	€000	€000
Soláthar earraí agus seirbhísí	228	150

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Tá an caiteachas riaracháin a leanas leithroinnte ar na cláir éagsúla, chun costais iomlán na gclár a chur i láthair.

	2020		2019
	Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
	€000	€000	€000
i Tuarastail, pá agus liúntais	1,858	1,884	1,724
ii Taisteal agus cothabháil	310	76	87
iii Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	340	237	327
iv Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	86	87	64
v Trealamh oifige agus soláthairtí oifige agus seirbhísí gaolmhara	496	187	195
	3,090	2,471	2,397

Athrúcháin shuntasacha

Sna míreanna thíos, déantar anailís ar chaiteachas riaracháin an Vóta agus tugtar na cúiseanna leis na hathrúcháin shuntasacha (+/- 25% agus +/- €100,000).

ii Taisteal agus cothabháil

Soláthar meastacháin: €310,000, Toradh €76,000

I mí an Mhárta 2020, cuireadh taisteal intíre agus idirnáisiúnta ar fionraí de bharr shrianta Covid-19. Mar thoradh air sin, bhí caiteachas ar thaisteal i 2020 níos lú ná a bhí beartaithe i dtosach.

iii Oiliúint agus forbairt agus Costais theagmhasacha

Soláthar meastacháin: €340,000, Toradh €237,000

Bhí an laghdú ar chaiteachas mar thoradh ar an gcealú ócáidí inmheánacha de bharr shrianta Covid-19.

v Trealamh oifige agus soláthairtí oifige agus seirbhísí gaolmhara

Soláthar meastacháin: €496,000, Toradh €187,000

Bhain an soláthar meastacháin le hinfheistíocht aonuaire chun córas nua a chuir in áit an chórais reatha 'Lotus Notes'. Cuireadh tús leis an tionscadal i 2020, ach bhí moill air nuair a imlonnaíodh acmhainní TF chun cianobair a éascú de thoradh na paidéime. Beidh an tionscadal á chríochnú i 2021.

Clár A Teaghlachas an Uachtaráin

	2020		2019
	Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
	€000	€000	€000
A.1 Riarachán – pá	1,813	1,835	1,677
A.2 Riarachán – neamhphá	1,217	584	671
	3,030	2,419	2,348

Clár B Deolchaire an chéid

	2020		2019
	Soláthar meastacháin	Toradh	Toradh
	€000	€000	€000
B.1 Riarachán – pá	45	49	47
B.2 Riarachán – neamh phá	15	2	2
B.3 Deolchaire an chéid	1,484	1,452	1,258
	1,544	1,503	1,307

Nóta 4 Fáltais**4.1 Leithreasáí-i-gcabhair**

	2020		2019
	Measta €000	Réadaithe €000	Réadaithe €000
1 Fáltais ó asbhaintí ranníocaíochtaí aoisliúntas breise ar luach saothair seirbhíse poiblí	67	78	71
2 Ilghnéitheach	7	3	7
Iomlán	74	81	78

Nóta 5 Líon Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon fostaithe

Coibhéisí lánaimseartha	2020	2019
Líon foirne ag deireadh na bliana	<u>26</u>	<u>26</u>

5.2 Pá

	2020	2019
	€000	€000
Pá	1,699	1,532
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	58	57
Ragobair	7	21
ÁSPC an fhostóra	120	114
Pá iomlán	<u>1,884</u>	<u>1,724</u>

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon faighteoirí	Faighteoirí de €10,000 nó níos mó	An íocaíocht aonair is airde	
			2020	2019
			€	€
Liúntais ard-dualgas, dualgas speisialta nó dualgas breise	5	3	19,174	19,174
Ragobair	10	—	2,110	4,342
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	—	—	—	2,894

5.4 Ró-íocaíochtaí párolla

	An líon faighteoirí	2020	2019
		€	€
Ró-íocaíochtaí	—	—	1,650
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	—	—	1,650